

		<p>क्षेत्रात सीमेपासून १.५ कि.मी. आत आहे. प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर त्या क्षेत्रात बारमाही पाणी उपलब्ध होणार आहे आणि आदिवासींच्या १३१२ हेक्टर शेतीला सिंचनाची सोय उपलब्ध होणार आहे. सदर प्रकल्प मेळघाट अभयारण्यापासून १० कि.मी. चे आत असल्याने त्यास राज्य वन्यजीव मंडळ व राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाची मान्यता घेणे आवश्यक आहे. मुख्य वन्यजीव रक्षकांनी या प्रस्तावाची शिफारस केली आहे. केंद्र शासनाच्या पर्यावरण व वन विभागाच्या सूचनेप्रमाणे हा प्रस्ताव राज्य वन्यजीव मंडळास मोर मान्यतेसाठी ठेवण्यात येत आहे. त्यानंतर तो राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात येईल.</p>	<p>आहे. सदरचा प्रकल्प या दोन्ही बाबीस उपयुक्त ठरणार असल्याने विस्तृत चर्चेनंतर सदर प्रस्तावाचे मंजूरीस मंडळाने शिफारस केली.</p>
२.२	<p>तानसा अभयारण्यात गारगाई नदी प्रकल्पासाठी सर्वेक्षण व तपास कार्य करण्याच्या कामास मान्यता देणे.</p>	<p>बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने पाण्यासाठी तानसा अभयारण्यात गारगाई नदी कॉक्रीटचे धरण बांधण्याच्या नियोजित प्रकल्पासाठी अभयारण्य क्षेत्रात सर्वेक्षण व तपास कार्य करण्यास मान्यता देण्याचा प्रस्ताव सादर केला आहे. सदर प्रस्ताव केवळ सर्वेक्षण आणि तपास कार्याचा तरी हे काम धरण बांधण्याच्या प्रक्रियेचा प्राथमिक भाग आहे. तानसा अभयारण्यावर आधीच मानवी दबावाचा असून मोठ्या प्रमाणात असून प्रस्तावित धरणामुळे सुमारे ७५० हे. अभयारण्य क्षेत्र नष्ट होणार आहे. यामुळे वन्यजीव अधिवासाची आणि जैविक विविधतेची हानी संभवते. या कारणास्तव, सदर प्रकल्पासाठी मुख्य वन्यजीव रक्षक यांनी केलेली नाही. तथापि मंडळाच्या विचारार्थ सदर प्रस्ताव ठेवण्यात येत आहे.</p>	<p>सदर प्रकल्प हा मुंबई शहरास पिण्याच्या पाणी उपलब्ध करून देण्याविषयीचा असून, शहर भविष्यात विकास होणारे असल्यामुळे या शहराच्या गरजा असल्यामुळे वाढणारच आहेत त्यामुळे अजून दिलेल्या चार पर्यायापैकी प्रस्तावित पर्याय अधिक पाणी साठ्याचा व कमी लांबीचा असून गुरूत्वाकर्षणाने मार्गातून पाणी मोडक सागरात जाऊन पोहोचण्याची शक्यता असल्याने अधिक किफायतशीर व उपयुक्त आहे. त्यामुळे प्रथम टप्प्यात सर्वेक्षण व तपास कार्य करण्यास मंडळाने शिफारस केली.</p>
२.३	<p>संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान येथे चेना व येवूर येथे सर्वेक्षण व तपासकार्यासाठी बोअर करण्यांच्या कामास मान्यता देणे.</p>	<p>संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील चेना व येवूर येथे मातीची तीन धरणे बांधण्यासाठी सर्वेक्षण व तपासकार्यासाठी बोअर करण्यांच्या कामास मान्यता मिळण्यासाठीचा प्रस्ताव जलसंपदा विभागामार्फत प्राप्त झाला आहे. प्रस्तावित धरणात राष्ट्रीय उद्यानाचे ८० हे. वनक्षेत्र नष्ट होणार आहे. या धरणांमधून ठाणे महानगरासाठी पिण्याच्या पाण्याची सोय होणार आहे. सर्वेक्षणाचे काम १२० हेक्टरवर होणार आहे.</p>	<p>प्रधान सचिव (वने) यांनी सभेत निदर्शनास आणून दिले की, It is not necessary to construct any new source for water supply up to the year २०३१" असे बंधपत्र प्रकल्प यंत्रनेकडून शाही प्रकल्पाच्या मंजूरीच्या वेळी, प्राप्त झाल्याने व या क्षेत्रात वर्ष २०३१ पर्यंत कोणताही नविन प्रकल्प मंजूर करता येणार नाही अशी अट त्यावेळी शासनाने टाकली होती त्यामुळे पुन्हा नविन प्रकल्पाचे</p>

		आहे. हे वन्यजीवांच्या हिताचे नाही. प्रकल्प यंत्रणेने अन्य पर्यायाचा विचार करणे आवश्यक आहे. याप्रमाणे विचार करून मुख्य वन्यजीव रक्षकांनी सदर प्रस्तावास शिफारस नाकारलेली आहे. तथापि मंडळाच्या विचारार्थ सदर प्रस्ताव ठेवण्यात येत आहे.	मंजूरीस मंडळाने शिफारस करण्यास नाकारले आहे.
२.४	तुंगारेश्वर अभयारण्यात मौ. देवखिंडपाडा- कामन त. वसई जि. ठाणे येथे सर्वेक्षण तपासकार्यासाठी बोअर करण्याच्या कामास मान्यता देणे	ठाणे जिल्हयातील तुंगारेश्वर अभयारण्यात वसई-विरार या क्षेत्रास पिण्याच्या कामन नदीवर मौ. देवखिंडपाडा-कामन येथे सर्वेक्षण व तपासकार्यासाठी बोअर करण्याच्या कामास मान्यता मिळण्यासाठीचा प्रस्ताव जलसंपदा विभागामार्फत प्राप्त झाला आहे. हा प्रकल्प वसई-विरार शहराच्या पिण्याच्या वपाण्यासाठी आणि शेतीसिंचनासाठी नियोजित आहे. या प्रकल्पांतर्गत अभयारण्यांचे किती क्षेत्र बुडीत होणार ते प्रकल्पयंत्रणेने नमूद केलेले नाही. तथापि, अभयारण्यात नदीवर धरणाचे आणि कालव्यांचे बांधकाम झाल्यास मोठ्या प्रमाणात वन्यजीव अधिवास नष्ट तथा खंडीत होईल. या क्षेत्रातील वनस्पती-प्राणीसृष्टी, परिस्थिती या सर्वांच्या हिताच्या दृष्टी प्रस्तावास मुख्य वन्यजीव रक्षक यांनी शिफारस नाकारली आहे. तथापि मंडळाच्या विचारार्थ सदर प्रस्ताव ठेवण्यात येत आहे.	वसई-विरार या क्षेत्रास पिण्याच्या वपाण्याची उपलब्धता व्हावी या उद्देशाने लहान जलाशयाची निर्मिती पाणी केवळ पिण्याच्या पाण्यासाठीच उपयोगी येईल म्हणून या क्षेत्रात बोअर ड्रिलिंग करण्यास परवानगी, सिंचनाकरिता नसून केवळ पिण्याच्या पाणी उपलब्ध करून देण्याच्या अटीवर सर्वेक्षण व तपास कार्य करण्यास मंडळाने शिफारस केली.
२.५	संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानात तसेच त्याच्या आणि तुंगारेश्वर अभयारण्याच्या १० कि.मी. परिघात डेडीकेटेड फ्रेट कॉरिडॉर कॉर्पोरेशन यांनी प्रस्तावित केलेल्या रेल्वेमार्ग दुहेरीकरण मान्यता देणे.	डेडिकेटेड फ्रेट कॉरिडॉर कॉर्पोरेशन इन्डियामा. अध्यक्षानी सदस्यांना कळविले लिमिटेड यांनी महाराष्ट्र राज्यातील जेएनपीटी ते दादरीकी, मुंबई शहर हे देशाचे दृष्टिने (उत्तर प्रदेश) पर्यंत नवीन दुहेरी रेल्वे लाईन निर्माण आर्थिक जिवनरेखा आहे. सदरचा करण्याचा उपक्रम हाती घेतलेला आहे. सदर रेल्वे लाईन प्रस्ताव राज्य व राष्ट्राच्या दृष्टिने महाराष्ट्र राज्यात रायगड व ठाणे जिल्हयातून प्रस्तावित देखील अतिशय महत्वाचा आहे. संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातून अस्तित्वात प्रकल्प यंत्रणेने नजीकचे रेल्वे स्थानक असलेल्या रेल्वे लाईनला लागून सदर नवीन लाईन जवळच असल्यामुळे ३ मिटर पेक्षा जाणार आहे. याकरिता संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान जास्त खोलीची आखणी तांत्रिकदृष्ट्या विभागाचे १०.८५५ हेक्टर वनक्षेत्र लागणार असून शक्य नसल्याने भूमिगत मार्ग शक्य त्यापैकी ८.०५ हेक्टर वनक्षेत्र संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानाचे अधिसूचित क्षेत्र आहे. उर्वरीत २.८०५ हेक्टर वर्तविल्यामुळे व प्रकल्पाचे राष्ट्रीय उद्यान विभागाच्या ताब्यातील परंतु स्वरूप तसेच त्याचे सार्वजनिक महत्त्व अधिसूचित नसलेले क्षेत्र आहे. प्रस्तावित वनक्षेत्र सनलक्षात घेता अंडरपासेस/ १९७५ पासून रेल्वे विभागाच्या ताब्यात असून त्यात ओव्हरपासेस तयार करणे आणि रेल्वे लाईन अस्तित्वात आहे. परंतु सदर वनक्षेत्राचे रेल्वे लाईनच्या दोन्ही बाजूने जाळीचे निर्वनीकरण करण्यात आलेले नाही. कुंपन करण्याच्या अटीवर या प्रस्तावित नवीन रेल्वे लाईन तुंगारेश्वर प्रस्तावास मंडळाने शिफारस केली. अभयारण्य व संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानाच्या	

